

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Obsah

Motto:	1
Školní vzdělávací program sestavil pedagogický kolektiv školy:	2
1. Základní údaje o škole	3
1.1 Personální obsazení	3
2 Charakteristika školy	4
2.1 Obecná charakteristika	4
2.2 Kapacita mateřské školy	4
2.3 Počet a složení tříd	4
3 Základní filosofie programu	5
3.1 Dodržování pravidel uvnitř mateřské školy	5
3.1.1 Pravidlo proudové metody	5
3.1.1.1 Koupelna, WC, hygiena	6
3.1.1.2 Jídlo	6
3.1.1.3 Úklid hraček	8
3.1.1.4 Komunitní kruh	8
3.1.1.5 Chůze po schodech	8
3.1.1.6 Patro	8
3.1.1.7 Laboratoř	8
3.1.1.8 Pravidla při výtvarných a pracovních činnostech	9
3.1.1.9 Sušení oblečení	11
3.1.2 Dodržování pravidel na zahradě MŠ	12
3.1.3 Dodržování pravidel mimo areál MŠ	15
3.1.4 Pravidla jízdy autobusem	16
4 Psychosociální podmínky	16
5 Školní vzdělávací program	17
5.1 Obecné cíle předškolní výchovy a vzdělávání	17
5.2 Oblasti jsou rozlišeny na základě vztahů dítěte, které si dítě postupně vytváří:	18
5.3 Specifické vzdělávací cíle:	18
5.4 Cíl naší školy	18
5.5 Individualizace programu	18
5.5.1 Podmínky individualizace	18
5.5.2 Prostředky individualizace	19
5.5.2.1 Centra činností	19
5.5.2.2 Proudová metoda	19
6 Integrované bloky školního programu	20
6.1 Prázdniny skončily a jdeme do školy	20
6.2 Barevný podzim	21
6.3 Martin na bílém koni	22
6.4 Libocký adventní čas	23

6.5	Kouzla paní zimy	23
6.6	V zdravém těle, zdravý duch	24
6.7	Libocká příroda se probouzí	25
6.8	Hody, hody doprovody	26
6.9	Hurá na kola	26
6.10	Čáry máry ententýky pojedeme na prázdniny	27
7	Průběžné projekty, činnosti, které prolínají celým pobytem v mateřské škole.....	28
7.1	Podpora zdravého životního stylu	28
7.2	Externí a interní podpora zdravého životního stylu.	28
7.3	BESIP	31
7.3.1	Interní podpora	31
7.3.2	Externí	32
7.3.2.1	Dopravní hřiště	32
7.3.2.2	Procházky po blízkém okolí	32
7.4	Využití ICT v MŠ	33
8	Péče o děti v naší MŠ.....	33
8.1	Adaptace dětí	33
8.2	Neuro-vývojová stimulace ve školní praxi - Pohybem se učíme®	34
8.3	Předškolní děti	40
8.3.1	PIP (přípravný intenzivní program)	41
8.4	Individuální vzdělávání dítěte	41
8.4.1	Metody a organizace přezkoušení dítěte	42
8.5	Péče o děti s odkladem školní docházky (dále jen OŠD).....	42
8.5.1	Spolupráce se školní psychologkou.....	42
8.5.2	Maxík	43
8.5.3	Kuprev	43
8.5.4	HYPO (autor Doc. Michalová) – individuální program pro dítě.	43
9	Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními	43
9.1	Podpůrná opatření prvního stupně.....	43
9.2	Podpůrná opatření druhého až pátého stupně.....	44
9.3	Děti s ADHD s hyperaktivitou nebo hypoaktivitou.	45
9.4	Děti s vadami řeči, logopedie	45
9.4.1	Logopedická činnost	47
9.4.1.1	Individuální práce	47
9.4.1.2	Skupinová práce	47
9.4.1.3	Augmentativní komunikace.....	48
9.4.1.4	Alternativní komunikace	48
10	Závěr.....	50

Motto:

„Lidské štěstí, to je taková šňůrka, na kterou navlékáme malé korálky, taková malá štěstí, čím jsou drobnější a čím je jich víc, tím je štěstí větší.“

Jan Werich

„Není zrcadla tak zdrásaného, aby se vypulírovat nedalo, proto raději začneme stokrát znovu, než se jednou vzdát.“

Jan Ámos Komenský

Školní vzdělávací program sestavil pedagogický kolektiv školy:

Bc. et Bc. Dana Chroustovská – ředitelka školy

Bc. Petra Sofková - zastupující učitelka

Eva Šulcová

Mgr. Markéta Plachá Bc.

Mgr. Lucie Štanglerová

Vladimíra Vedralová

Dana Tumová

Kristýna Ihmová

Aktualizace k 18.8.2021

1. Základní údaje o škole

Zřizovatel: Městská část Praha 6

Název školy: Mateřská škola Libocká

Adresa: Libocká 148/66, Praha 6, 161 00

Telefon: 220563485, 724150631, 777210425

Email: chroustovska@mslibocka.cz , info@mslibocka.cz

Web. stránky: www.mslibocka.cz

IČ: 70942897

Ředitelka: Bc. et Bc. Dana Chroustovská

1.1 Personální obsazení

Ředitelka: Bc. et Bc. Dana Chroustovská spec. pedagog, logoped. asistentka, učitelka spec. třídy, chroustovska@mslibocka.cz

Zastupující učitelka: Bc. Petra Sofková , učitelka mikrotřídy 2, sofkova@mslibocka.cz

Učitelky 1. oddělení a 2. oddělení, spec. třídy, mikro 2:

- Mgr. Lucie Štanglerová , učitelka 1. oddělení
- Vladimíra Vedralová, učitelka 1. oddělení
- Lada Vinšová DiS., 2.učitelka
- Bc.Kristýna Ihmová., učitelka 2. oddělení
- Dana Tumová, učitelka spec. třídy, tumova@mslibocka.cz
- Markéta Havlínová – učitelka spec.třídy
- Denisa Tichá – učitelka mikrotřídy 2.

-

- Bc. Michaela Ibermajerová

Asistent pedagoga: Silvie Jiříková DiS., Eva Machová, Lucie Vimerová, Vendula Holubová, Tereza Nováčková, Monika Slaninová

Vedoucí kuchyně, kuchařka:

Jaroslava Stachová, hospodarka@mslibocka.cz

Vedoucí kuchařka: Kateřina Rašková

Vedoucí provozu: Jana Pavlačíková

Úklid: Monika Slaninová, Jana Pavlačíková

Obsluha topení: Monika Slaninová

2 Charakteristika školy

2.1 Obecná charakteristika

Škola se nachází v krásném prostředí Prahy 6, mezi Divokou Šárkou a Letohrádkem Hvězda. Jedná se o secesní patrovou vilu z roku 1913, která má okolo velkou zahradu s dopravním hřištěm, dvěma pískovišti, možností stolování, kreslení v letních měsících, sportovního vyžití na zahradních prvcích, hru míčových her, hru v domečku. V zimě je možnost na zahradě bobovat, sáňkovat. V suterénu školy je kuchyně, sklady, šatna pro zaměstnance a plynová kotelná. Ve zvýšeném přízemí je šatna pro děti z Mikro I., 1. a 2. oddělení, 2 třídy se sociálním zařízením. Po vyřezávaném secesním poschodí přijdeme do prostoru 1. oddělení, zde je místnost pro promítání filmů, piano, sociální zařízení, v další místnosti jsou stolky a herna. V dalším poschodí jsou dvě nově zrekonstruované místnosti se sociálním zařízením – první místnost: místnost pro logopedickou a individuální péči, druhá místnost – mikrotřída pro 12 dětí, prostor na kroužky, semináře.

Naše organizační a pedagogické podmínky umožňují dětem při dodržení stanovených pravidel, pohybovat se volně po školce .

2.2 Kapacita mateřské školy

Kapacita dětí: 70

Kapacita jídelny: 70

2.3 Počet a složení tříd

4 třídy: Do všech tříd jsou integrovány děti se s různým stupněm podpůrného opatření.

1. oddělení 24 dětí od 3 – 4,5 let – heterogenní.

2. oddělení 22 dětí od 4,5 – 7 let – heterogenní.

Speciální třída 12 dětí od 3 – 7 let – heterogenní.

Mikrotřída – 12 dětí, heterogenní.

3 Základní filosofie programu

Základní filosofií programu je tvořit mateřskou školu, kde je klid, kde se cítí děti dobře, umí se radovat a smát, kde panuje atmosféra důvěry, děti nejsou přetěžovány činnostmi nepřislušejícími jejich věku, ale kde je dostatek zážitků a možností k seberealizaci dítěte ve všech oblastech.

Tvořit školu, která je otevřená rodičovské veřejnosti, která se stává spoluvůrcem programu pro děti.

Mít na zřeteli, že výchova a vzdělávání je založena na kvalitě mezilidských vztahů v kolektivu dospělých i dětí.

Uvědomovat si, že poznatky jsou prostředkem a ne cílem výchovy a mateřská škola se stává místem, kde děti získávají sociální zkušenosti a základní poznatky o životě.

Naše snaha směřuje k tomu, aby dítě na základě rozvoje svých individuálních předpokladů, získalo základy klíčových, pro život důležitých kompetencí.

Spolu se všemi vytvářet podmínky pro integraci dětí s postižením a dětmi se specifickými potřebami.

3.1 *Dodržování pravidel uvnitř mateřské školy*

3.1.1 Pravidlo proudové metody

Proudová metoda je přirozený výchovný prostředek, cílem je plynulé, klidné přecházení dětí mezi činnostmi, podporuje individuální tempo dětí, zabraňuje zbytečnému shromažďování na jednom místě - tím předcházíme úrazům dětí. Cílem je zvýšit bezpečnost dětí a napomáhá klidnému a samostatnému rozhodování při běžných činnostech. (oblékání, wc, sebeobsluha). Děti mají možnost tyto sebeobslužné pokyny zvládnout bez dalšího rozptýlení, které vzniká při nedodržování PM. **Významem PM:** Sebeuvědomění, sebedůvěra, podpora samostatnosti, sebekázně, sebeúcty, vlastní rozhodování a plnění pravidel v mš, pohyb v dané volnosti – naučit se využívat svobody, kterou PM umožňuje.

Proudová metoda může fungovat jen za předpokladu promyšlené týmové práce všech pracovníků mateřské školy. Pedagogičtí pracovníci musí přecházet na předem určená stanoviště tak, aby se děti mezi nimi mohly plynule pohybovat.* Proudovou metodu využíváme ve školce, na zahradě, při nastupování do autobusu, v prostorech, které pedagog vyhodnotí jako vhodné (hřiště ve Hvězdě, Libocký rybník, Divoká Šárka aj.).

* Za příznivého počasí se chodí na zahradu dříve – proto kolegyně, která přichází na odpolední službu (9:30) vyhodnotí situaci ve třídě a rozhodne se, zda s dětmi, které nepracují u řízené činnosti začne pozvolna uklízet a chystat se ven. Je důležité, aby učitelka již byla přichystaná na odchod ven – byla oblečená, obutá a měla připravenou činnost, které se bude s dětmi na zahradě věnovat. Dále je potřeba informovat svou kolegyni, kolik dětí si odvádí. Zbytek dětí ve třídě může dokončovat rozdělanou práci, mohou zhodnotit jak se jim práce povedla, co se jim líbilo apod.

3.1.1.1 Koupelna, WC, hygiena

WC

Malá potřeba : Chlapci – zvedání prkénka, utírání.
Dívky – utírání.

Velká potřeba: Návčik utírání, vždy kontroluje učitelka, použití vlhčených ubrousků.

Vždy po použití WC, umytí rukou.

Možnost použít samostatné WC (zachování intimity).

Mytí rukou : Do rukou dát tekuté mýdlo (dávkovač).
Puštění vody.
Mytí.
Zastavení vody.
Okapání rukou.
Utření do papírových ručníků.

Zubní hygiena: Po každém jídle vypláchnout ústa.

Po obědě čištění kartáčkem.

Děti mají svůj kartáček, pastu – vše podepsané, kelímek dostávají v MŠ.

U nových dětí dává pastu paní učitelka, postupně se učí samostatnosti, udržovat si své věci v pořádku.

V prostorách WC a koupelny neběháme a nelezeme na zídku.

3.1.1.2 Jídlo

Před každým jídlem hygiena.

Svačina:

K jednomu stolečku jsou připravena prostírání, uprostřed je ták s pečivem, pomazánka s příborovým nožem, ovoce nebo zelenina.

Děti se samy obsluhují, mladším dětem pomáhá paní učitelka.

V 1. oddělení předtím než se děti usadí ke svačině si vyberou skleničku s pitím. V ostatních odděleních si děti nalijí nápoj dle svého výběru a posadí se na místo.

Postupně se všechny děti na svačině vystřídají.

Pití v barelech do každé třídy dodává kuchyň.

Skleničky a pitný režim jsou připraveny v každé třídě.

Po svačině si po sobě děti uklízí špinavé nádoby do připravených boxů.

V 1. oddělení na pojízdném vozíku, v 2. oddělení polička u výtahu, v mikrotřídě zeleňáků mají boxy na topení u dřevěných schodů a v mikrotřídě žlutáků uklízí špinavé nádoby přímo do myčky.

Oběd:

Přípravu nádobí a termónádob s jídlem k obědu připravuje ve všech třídách provozní personál.

Jídlo ve všech odděleních rozdává pedagogický personál.

Nalévání polévky:

V 1. oddělení se rozlévá polévka u stolečku, děti mají ruce v klíně a čekají, až na ně přijde řada.

V ostatních třídách sedí děti v komunitním kruhu, paní učitelka zadává otázky, po správné odpovědi dítě odchází ke druhé učitelce pro polévku podle svého přání (množství, všechno x voda).

V 1. oddělení a mikrotřídě žlutáků po dojetí polévky odnášejí děti talíř do připravených boxů či myčky (viz svačina), jdou si pro pití a sednout si zpět na své místo.

Ve 2. oddělení a v mikrotřídě zeleňáků si děti připravují pití po polévce.

Hlavní jídlo:

Dle situace, podle počtu dětí si děti jdou pro 2. jídlo (1. oddělení, 2. oddělení, mikrotřída zeleňáků, mikrotřída žlutáků).

Děti jdou s jídlem ke stolku (v 1. oddělení po označených šipkách), obědvají.

Po jídle odnášejí nádoby do připravených boxů a proudově odcházejí do koupelny.

Následuje hygiena.

Pitný režim:

Děti mají možnost pít po celý den.

V nabídce jsou čaje, voda s citrony, pomeranči, mléko, zakysané mléko, ovocné a zeleninové freshe, šťáva se zázvorem.

Do jídla děti nenutíme, dáváme jim možnost volby. Od rodičů máme podklady, které jídlo dítě nejí nebo jíst nesmí (př. alergie, omezení, lékařská zpráva).

3.1.1.3 Úklid hraček

Po práci a hře si po sobě děti uklidí hračky, pomůcky, potom mohou přejít k jiné činnosti, hře. V 1. oddělení se na společný úklid upozorňuje hudbou. V ostatních odděleních není aplikace hudby pravidelná.

Víka od krabic při hře ukládáme pod krabice (bezpečnost dětí).

3.1.1.4 KomKruh (komunitní kruh)

Komkruh může probíhat v různých formách; setkání všech před obědem, v menších kruzích dopoledne i odpoledne s příslušným pedagogem.

Způsoby komkruhu – využití **před obědem**; společné sdílení zážitků, hodnocení, hádanky, oslava narozenin/svátku, opaky, básničky aj. Tento kruh využívají **všechny** děti i pedagogové z oddělení. **Jiné využití**; Komkruhy mohou probíhat i v menším počtu dětí, na různých místech (zahradka, jiná třída, aj.).

Před usednutím do komunitního kruhu je potřeba uklidit svoje hračky, v každé třídě je určená krabice na odkládání hraček z domova. Děti nejdříve celý vyznačený kruh 1x-3x obejdou a poté si sednou okolo. (Může se využít za doprovodu básničky či písničky.)

3.1.1.5 Chůze po schodech

Děti po schodech chodí jednotlivě za sebou.

Přidrží si jednou rukou zábradlí, dodržují rozestupy v bezpečné vzdálenosti.

3.1.1.6 Patro

Po schodech i ze schodů jde vždy jen jedno dítě.

Na patře mohou být vždy jen 3 děti, nestoupají si! Na patře probíhají klidné hry (prohlížení knížek, karetní společenské hry).

Při odpočinku si každé dítě vyndá peřinku a polštář ze své značky, po odpočinku jej uklidí.

Poslední dítě zavírá poklop.

3.1.1.7 Laboratoř

Namíchané tekutiny děti vylévají do umyvadla.

Vždy je k dispozici hadr, kbelík.

3.1.1.8 Pravidla při výtvarných a pracovních činnostech

Na stole je vždy pracovní ubrus nebo podložka (prostírání).

Práce s nůžkami:

Bezpečnost při nošení nůžek - děti mají nůžky vždy hrotem dolů a zavřené.

Je nutné dát dítěti správné nůžky pravák x levák.

Práce s lepidlem:

Při práci s lepidlem je na stole vždy vlhký hadřík na utření rukou.

Kores – dbát na to, aby děti vysunuly i zasunuly lepidlo, uzavřely ho.

Tekuté lepidlo – nalít do misky a zbytek vrátit zpět do uzavíratelné nádoby.

Lepení s pomocí označeného štětce – po dokončení štětec důkladně vymýt.

Kreslení, omalovánky:

Možná volba pastelek, vždy připravit papír na zkoušku pastelek.

Dbát, aby děti práci dokončily, třeba i druhý den.

Malování prstovými, vodovými a temperovými barvami – na stůl připravit:

Hadřík.

Barvy dle volby, u vodovek před prací připravit vodové barvy kápnutím trochou vody do každé z barev.

Štětce různých velikostí.

Skleničku s vodou – označenou čarou (mírou) pro množství vody.

Papír na zkoušení barev.

Práce s tuhými temperami, tuhými akvarely:

Dbát na to, aby děti vysunuly i zasunuly tuhou temperu, akvarel uzavřely ji/ho.

Vlhký hadřík

Práce s hlinou, modelínou, těstem – připravený stůl:

Podložky.

Vlhký hadřík, miska s vodou.

Vykrajovátko, nožičky, razidla – dle potřeby.

Práce s raznicí Big shot:

Papíry, čtvrtky, látky, filc.

1. Raznice má dvě podložky – jednu šedivou (širší), druhou modrou (užší), na kterých je nakresleno pro které typy šablon se používají
2. Součástí jsou dvě průhledné podložky, mezi které se vždy vkládají patřičné šablony
3. Šablony jsou tři druhy:
  - Bigz (sizzix) černé velké (obrátek č. 1)
  - Embosovací kapsy (obrátek č. 2)
  - Kovové šablony (obrátek č. 3)
4. Pro šablony Bigz se do strojů vkládají pouze dvě průhledné podložky; vloží se v následujícím pořadí- průhledná podložka, šablona raznicí nahoru, papír (může i více ks), čtvrtka, filc, látka, a další průhledná podložka, následně projede strojem.
5. Embosovací kapsy; do stroje se vkládá šedivá podložka, průhledná podložka, papír (spíše čtvrtka) se vkládá po 1 ks mezi vybranou kapsu, nahoru se dá průhledná podložka a následně se projede strojem. Vznikne reliéf a daném papíře.! Pozor, pokud se dá více kusů papíru do kapsy, v papíru vznikají díry. !
6. Kovové šablony; do stroje se vkládá šedivá podložka, modrá podložka, průhledná podložka, papír (obyčejný či čtvrtka) vybraná raznice (ostrým na papír), průhledná podložka a následně se projede strojem. ! Pokud zkusíte více papírů najednou, nic se nestane, jen je možné, že raznice jich neprorazí tolik najednou.!

Práce s fimo hmotou:

Bez pracovního ubrusu

Pěnové podložky.

Kachličky.

Papírové kapesníčky.

Strojek.

Nožičky.

Válečky.

Trouba.

Dle zvolené techniky další pracovní pomůcky (vykrajovátka, pudr, barvy, textury, razítka,...).

V průběhu práce s fimo hmotou je důležité dodržovat pokyny pedagoga.

Po skončení práce s fimo hmotou – očistit kachličku, váleček, strojek, příp. nožik papírovým kapesníkem.

NIKDY NEPOUŽÍVAT VLHČENÝ UBROUSEK Z DŮVODU MOŽNÉHO ZREZIVĚNÍ NÁČINNÍ. ☺

Práce se zažehlovacími korálky:

Děti pracují u stolečku, korálky se používají k činnosti určené – děti si korálky nikam nedávají, nestrkají.

Vždy zažehluje paní učitelka, děti stojí opodál (cca 1m) a čekají, až zažehlené korálky vychladnou.

Práce s bublinami:

Pracovní ubrus.

Sklenice na čisté brčka.

Sklenice na použitá brčka.

Uzavíratelná nádobka s mýdlovou vodou.

3.1.1.9 Sušení oblečení

1. ODDĚLENÍ - dle piktogramů

Kombinézy, oteplovačky sušíme na topení u výtahu (v případě většího počtu dětí - ve třídě).

Šály a čepice sušíme na topení na WC, v koupelně.

Rukavice sušíme na držáku na rukavice v koupelně.

Boty sušíme na topení v šatně pod oknem a topení v koupelně.

2. ODDĚLENÍ - modráci, červeňáci

Kombinézy, oteplovačky sušíme v herně 2. oddělení, na háčcích na oknech.

Šály, čepice, rukavice sušíme na držáku ve třídě.

Boty sušíme na držáku v šatně.

1. MIKRO - zeleňáci

Kombinézy, oteplovačky sušíme na topení pod patrem ve třídě, na háčcích na oknech.

Šály, čepice, rukavice sušíme na držáku na WC.

Boty sušíme na držáku v umývárně.

2. MIKRO - žlutáci

Kombinézy, oteplovačky sušíme ve třídě v podkroví.

Šály, čepice, rukavice sušíme na držáku v šatně v podkroví.

Boty sušíme v koupelně na připravených podložkách.

3.1.2 Dodržování pravidel na zahradě MŠ

Z DŮVODU BEZPEČNOSTI JE NUTNÉ ZAVÍRAT VSTUPNÍ BRANKU NA KLIČKU.

Zóny zahrady:

Zahrada je rozdělena do zón (nákres viz. příloha č. 7 – Zóny zahrady).

- Relaxační, klidová zóna - umístění kamenů, přírodního nábytku, místo na odpočinek, relaxaci
- Vzdělávací zóna - dopravní hřiště
- Sportovní zóna - dopravní hřiště, multifunkční hřiště, trampolína
- Herní zóna - pískoviště, houpačky, průlezka

Stolování na zahradě – svačina v altánku, pod stanem:

Kuchyně připraví:

- čisté kelímky v boxu, černý box na špinavé nádobí
- ubrousky
- tác s příborovým nožem a pomazánkou, máslem
- odpadkový koš, kyblík (na zbytky, na jiný odpad)

Při stolování dodržují děti zásady, které platí ve školce. Na zahradě je k dispozici pítka, barel s pitným režimem.

Zimní období:

Děti jezdí na bobech, kluzácích vždy v sedě. Nahoře na kopci je pedagog, který pomáhá dětem nasedat. Dítě, které sjede z kopce dolů, obejde pedagoga, který stojí pod kopcem, obejde značku a může jít opět nahoru na vrchol kopce. Pedagog dole pod kopcem určuje, které dítě pojede dolů. Po skončení bobování si každé dítě uklidí boby na určené místo – stojany u dřevěného domečku.

Bobování, sáňkování:

Děti jdou nahoru na kopec za dopravní značkou, z obou stran, mimo dráhu bobování, děti si do kopce tahají boby samy.

Děti si sednou si na boby a jedou dolů, kde stojí dospělá osoba (učitelka, rodič...), tu obejdou a jdou opět za dopravní značkou nahoru, z obou stran.

DO BOBOVÉ DRÁHY SE NEVSTUPUJE – NEBEZPEČÍ ÚRAZU.

Housenka – herní, sportovní, výuková zóna:

Děti se řadí před housenkou do hada, do housenky lezou děti po jednom. Když je 1. dítě ve středové části housenky (břicho) může lézt 2. dítě. 1. dítě vylézá z housenky, 2. dítě je ve středové části, leze 3. dítě. Maximální počet dětí v housence jsou 2 děti, děti lezou pouze v jednom směru. Zákaz lezení na konstrukci housenky z vnější části, u housenky je vždy dozor.

Pružinové houpačí prvky - herní a sportovní zóna:

Děti stojí v bezpečné vzdálenosti cca 2 m, dítě sedí, drží se rukojetí oběma rukama. Houpe se pouze jedno dítě na jednom prvku, na houpačky nestoupáme. Děti se houpou pouze zepředu dozadu, ne do stran, nohy na „stupačkách“.

Hrazdy - sportovní a výuková zóna:

Děti stojí v bezpečné vzdálenosti - mimo dopadovou plochu (na trávě). Na každé hrazdě je pouze 1 dítě. Děti se drží oběma rukama a cvičí, na hrazdy nesedáme (určuje pedagog, dle zdatnosti dítěte). U hrazdy je vždy pedagogický dozor.

Vrba – relaxační zóna pod vrbou, sportovní na vrbě, výuková u vrby:

Děti mohou lézt na vrbu. Počet dětí na vrbě jsou 3. Na vrbě se pouze sedí, nestojí se, v této době si děti pod vrbou nehrají. Pokud děti nejsou na vrbě, lze využít prostor pod vrbou jako relaxační. U vrby je vždy pedagogický dozor. Neleze se do koruny vrby, děti sedí na silnějších větvích. Ostatní děti jsou v bezpečné vzdálenosti na hranicích větví kolem vrby.

Šeřík – hrací zóna:

Využíváme záclony, látky k námětovým činnostem dle volby dětí, pedagoga.

Líska - sportování na lísce:

Na lísku mohou děti lézt, ne však do výšky a ne přes zábrany. Počet dětí na lísce jsou 3. Děti se stále drží oběma rukama, děti se nehoupou a nepřeskakují z větve na větev. U lísky je vždy dozor.

ZÁKAZ LEZENÍ NA STUDNU.

Multifunkční hřiště – sportovní, herní a výuková zóna:

Hřiště je určené na míčové, sportovní, závodivé hry, také k výukovým vzdělávacím činnostem. U hřiště je vždy pedagogický dozor.

Kameny – výuková, relaxační a herní zóna:

V této zóně se neběhá, děti zde volně prochází, hrají si, odpočívají, o kameny se opírají, na kameny děti mohou lézt. Na jednom kameni sedí vždy jedno dítě. Kameny slouží ke klidovým herním činnostem. Z kamenů se pouze slézá, neskáče se z nich. Vždy je přítomen 1 pedagog.

Domeček – herní a relaxační zóna:

V domečku si mohou hrát děti. Dveře domečku jsou vždy otevřené a zajištěné, aby se nezavíraly. U domečku je pedagogický dozor. Před odchodem ze zahrady se domeček uklízí a zamyká.

Pískoviště – herní, výuková zóna:

Pískoviště slouží k volné a tvořivé hře dětí. Pedagog sleduje, aby děti neházely písek ven z pískoviště na trávu, také po ostatních dětech a nebouraly dětem stavby. Před odchodem do MŠ děti uklízí hračky z pískoviště do bedýnek k tomu určených, které se uklízejí zpátky do zahradního domečku, a nebo do lavičky vedle pískoviště. Poté pískoviště zakryje pedagog s pomocí dětí ochranou plachtou.

Dopravní hřiště – výuková, sportovní a herní zóna:

Dopravní hřiště slouží k naučení dětí pravidel silničního provozu.

Děti, které jezdí na dopravním hřišti, musí používat svoji cyklistickou helmu a dodržovat pravidla silničního provozu. Děti, které nejedí, se mohou pohybovat na dopravním hřišti pouze na vyznačených přechodech. 3 pedagogové zajišťují dozor. 1. pedagog je na trávě před vjezdem na dop. hřiště, 2. pedagog je u zděného plotu a 3. pedagog stojí na kopci. Po skončení jízdy si každé dítě uklidí své kolo do stojanu před dřevěný domeček.

Jízda s tatrou:

Po domluvě s pedagogem, jezdí se pouze s tatrou, a to jednosměrně do kopce. (pouze vpravo).

Kopec – výuková, herní, relaxační a sportovní zóna:

Na zadní straně kopce je vybudovaná bylinková zahrádka, která není určena k herním činnostem, ani lezení.

Teplé období: sportovní chvíle, relaxace na dekách.

Zimní období: viz bod Bobování a sáňkování

Trampolína – sportovní zóna:

Před otevřením trampolíny pedagog připraví lehátko pro měkký došlap dětí, židličku pro snadnější vlez dětí na trampolínu a lavičku pro řazení dětí. Děti se řadí na lavičce, kde si sundají boty. Na trampolínu mohou pouze 2 děti, zip trampolíny je vždy zapnutý a čas dětí na trampolíně určuje pedagog, který je neustále přítomen u trampolíny.

Zahradní domek s WC:

Zahradní domek slouží k ukládání hraček na zahradu, výtvarnou činnost, náradí a náčiní na cvičení. Do zahradního domku chodí pedagogové a dohlíží, aby vše bylo uklizeno na své místo. Děti mohou chodit do domečku pro věci jen po domluvě s pedagogem.

Po skončení pobytu na zahradě poslední pedagog zamyká domeček.

WC:

WC je plně vybaveno pro základní hygienu dětí na zahradě. Úklid WC je zajištěn uklízečkou dvakrát denně. Voda v zahradním domku je pouze užitková. Při odchodu ze zahrady poslední pedagog zamyká WC.

3.1.3 Odchod ze zahrady

Pedagogický dozor si před svoláváním dětí „do hada“ obejde zahradu, aby měl přehled o všech dětech a upozorní je na brzký odchod ze zahrady. Mezitím je nutné zjistit přítomnost dětí z jiných oddělení v šatně. Spolu s kolegyní se seřadí u schodů, vždy je jedna na začátku a konci hada. Poté plynule pokračují k přezouvání a následně do šatny, kde se převlékají.

3.1.4 Dodržování pravidel mimo areál MŠ

Po opuštění areálu MŠ musí vždy být minimálně dvě učitelky. Vycházky, procházky a činnosti mimo areál MŠ se řídí dle pravidel bezpečnosti silničního provozu (dále BESIP),

který je podrobněji rozepsán v našem školním projektu. Učitelka má terčík (stopku), mobilní telefon a „pytlíček první pomoci“. Všechny děti při odchodu dostávají reflexní vesty. Při vycházce děti utvoří dvojice, chodíme na pravé straně chodníku. Při pobytu na hřišti, louce mimo areál mateřské školy, učitelka vždy zhodnotí bezpečnost prostředí.

3.1.5 Pravidla jízdy autobusem

Jízda autobusem, standardní situace:

Odchod k autobusu probíhá proudově po skupinách cca 10 dětí, tak aby byla zachována plynulost odcházení z MŠ, či jiného stanoviště, děti jdou ve dvojicích. Příchod na úroveň autobusu (situace před přecházením vozovky). Pedagog si řadí děti do „hada“, podá dětem informaci, že čekají na pokyn k přecházení. Současně jedna až dva pedagogové přecházejí přes silnici k autobusu, jede zůstává u dveří a je připraven pomáhat dětem při nástupu a druhý je v autobuse připraven k správnému rozmístění dětí v autobuse na příslušná místa (1.oddělení, Zeleňáci a děti, které trpí nevolností -jsou v přední části, 2.oddělení a Žluťáci jsou v zadní části autobusu). Na chodníku, čekají děti na pokyn k přecházení a následnému plynulému vstupu do autobusu. Nestandardní situace musí pedagog vyhodnotit na daném místě, tak aby byla zachována bezpečnost dětí. Pokud jede další doprovod (provozní zaměstnanci, rodiče...), vždy dbají pokynů pedagoga. Určení pravidel se vždy vyhodnotí těsně před odchodem z mateřské školy.

4 Psychosociální podmínky

Zaměstnanci školy se snaží vytvářet takové prostředí, aby se zde všichni cítili spokojeně, bezpečně a jistě.

Děti mají v naší mateřské škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodněn či povyšován.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z pravidel chování a norem, které jsou v naší škole stanoveny.

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogické pracovnice se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navazuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení mezi dětmi.

Převažují pozitivní hodnocení, pochvala, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si, nepodceňovat se.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všechny rády.

Pedagogické pracovnice se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem.

5 Školní vzdělávací program

„ Nikdo nemůže nikoho nic naučit, ale pedagog může vytvořit takové podmínky, v nichž se dítě naučí něco samo“. (Steen Larsen)

Důležité je si uvědomovat, že k výchově a vzdělávání dochází při celém pobytu dětí v MŠ, důležitý je prožitek a ne obsah.

Školní vzdělávací program vytvořil tým naší školy, který je představen v úvodu školního programu. Přístup ke vzdělávání předškolních dětí je zvolen „Osobnostně orientovaný model výchovy a vzdělávání“ jedná se o výchovu a vzdělávání, které je zaměřeno na dítě, jeho potřeby, zájmy a schopnosti.

5.1 Obecné cíle předškolní výchovy a vzdělávání

Obecné cíle předškolní výchovy a vzdělávání vychází z dokumentu Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Obecné cíle předškolní výchovy a vzdělávání, ke kterým předškolní vzdělávání a výchova směřuje, je vytvářet základy klíčových kompetencí důležitých k životu:

1. Zdravé sebevědomí a sebejistota.
2. Schopnost být samo sebou, zároveň se přizpůsobovat životu v sociální komunitě.
3. Vstřícný a aktivní vztah ke skutečnosti, poznání a učení.
4. Vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu.
5. Uplatnění sama sebe ve světě.
6. Schopnost tvořivě myslet a rozhodovat se.
7. Schopnost aktivně se učit.

Důležité preferovat přirozenou výchovu a prožitkové učení. Obsah je strukturován do oblastí, které reflektují vývoj dítěte, přirozený život, zrání i učení.

5.2 Oblasti jsou rozlišeny na základě vztahů dítěte, které si dítě postupně vytváří:

1. Dítě a jeho tělo – biologická oblast.
2. Dítě a jeho psychika – psychologická oblast.
3. Dítě a ten druhý – interpersonální oblast.
4. Dítě a společnost – sociokulturní oblast.
5. Dítě a svět – environmentální.

5.3 Specifické vzdělávací cíle:

1. Uvědomění si vlastního těla
2. Rozvoj pohybových dovedností.
3. Rozvoj užívání všech smyslů.
4. Rozvoj psychické i fyzické zdatnosti.
5. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
6. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, pohybových činnostech a jejich kvalitě.
7. Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů.

5.4 Cíl naší školy

Cílem naší školy je umožnit každému dítěti rozvinout maximálně své možnosti a to v takových podmínkách, které respektují jeho individualitu. Nerozlišujeme izolované disciplíny jako například výtvarná a hudební výchova, vše je provázáno a propojeno tak, aby výchova a vzdělávání rozvíjelo celou osobnost dítěte. Realizace plnění cílů probíhá průběžně ve všech činnostech a situacích, jsou nabízené různé stupně náročnosti dle individuálních potřeb dítěte.

5.5 Individualizace programu

Individualizace programu znamená, že do popředí stavíme individualitu dítěte, úkolem každé učitelky je vytvářet podmínky k rozvoji a učení dítěte.

5.5.1 Podmínky individualizace

1. Rozumět vývoji dítěte-znát jeho věkové a individuální zvláštnosti.
2. Pozorovat dítě při všech činnostech.

3. Pečlivě plánovat individuální a skupinové činnosti.
4. Poskytovat dětem bezpečné místo pro zkoumání vlastních prožitků pocitů.
5. Prokazovat dětem úctu a vážit si jejich nápadů a začleňovat je do přípravy a realizace činností v MŠ.
6. Poskytovat pružně se měnící prostředí.
7. Povzbuzovat děti k samostatnému řešení úkolu. Poskytovat dětem vhodnou míru podpory, zejména nepřímé - připravené prostředí, vhodné aktivity.
8. Vyjadřovat respekt a úctu ke každému dítěti.
9. Klást dětem otázky, které je vedou k samostatnému myšlení a nalézání odpovědí.
10. Spolupracovat s rodiči dítěte.
11. Vycházet vstříc zájmům a potřebám každého dítěte.
12. Dávat dětem prostor k všem typům schopností – inteligencí.
13. Umožnit dítěti vlastní volbu.
14. Využívat integrovaného učení hrou.

5.5.2 Prostředky individualizace

5.5.2.1 Centra činností

Umožnit dítěti vlastní volbu centra činnosti, kdy každé centrum podporuje rozvoj jiné oblasti osobnosti, zohledňuje, že dítě je individuální osobnost s jedinečným stylem učení, temperamentem, potřebami, zájmy, vlohami a schopnostmi.

5.5.2.2 Proudová metoda

Proudová metoda je podrobněji rozepsaná v kapitole 3.1.1.

Proudová metoda rozvíjí:

1. Samostatnost.
2. Rozhodování.
3. Dodržování pravidel.
4. Uvědomování si vlastní zodpovědnosti.

6 Integrované bloky školního programu

1. Prázdniny skončily a jdeme do školy.
2. Barevný podzim.
3. Martin na bílém koni.
4. Libocký adventní čas.
5. Kouzla paní zimy.
6. V zdravém těle, zdravý duch
7. Libocká příroda se probouzí.
8. Hody, hody doprovody.
9. Hurá na kola.
10. Čáry máry ententýky pojedeme na prázdniny

6.1 Prázdniny skončily a jdeme do školy

Klíčové slovo: Kamarád

Cíl:

Integrovaný blok (IB) má za cíl úspěšnou adaptaci dětí na nové prostředí, vzájemné poznání dětí mezi sebou, nových kamarádů, veškerého personálu v mateřské škole a taktéž seznámení dětí s režimem a pravidly v mateřské škole.

Vytváření příjemného prostředí a atmosféry ve třídě, v celé mateřské škole.

Navrhovaná nabídka činností:

Praktická forma seznámení se s prostředím mateřské školy, její organizací a zaměstnanci, společné rozmístění piktogramů po celé MŠ.

Představování dětí, znát své jméno, jméno kamaráda.

Činnosti zaměřené na podporu přátelství mezi dětmi, toleranci – praktické využití slov - prosím, děkuji, můžu tě požádat.

Společně stanovení pravidel ve třídě, v celé mateřské škole, na území zahrady, při pobytu venku mimo areál MŠ.

Seznámení se základními sebeobslužnými činnostmi, oblast hygieny, stolování, oblékání .

Seznámení s významem komunikačního kruhu, jeho realizací ve třídách.

Aktivity v komunikačním kruhu: rozhovory, vyprávění, básně k tématu, diskuze, zhodnocení činností, sebereflexe dětí.

Opakování a seznámení s hudebně – pohybovými hrami k tématu .

Zpěv známých písní, nácvik nových písní, rytmizace, hra na tělo.

Výtvarné činnosti dle zážitků, dle tématu.

Pracovní listy dle tématu.

Praktické využití zakoupených či námi zhotovených didaktických pomůcek.

Společenské hry.

Poslech četby na pokračování.

6.2 Barevný podzim

Klíčové slovo: Pomoc

Cíl:

Integrovaný blok má za cíl hravou formou seznámit děti s podzimem. Bližší poznání v oblasti orientace ročního období. Pozorování a všímání si změn v přírodě. Seznámení s využitím podzimních plodů a přírodnin.

Navrhovaná nabídka činností:

Seznámení s novými básněmi, písněmi, opakování již naučených.

Výtvarné vyjádření dle prožitku, tématu, rozvíjení tvořivosti dětí.

Pozorování přírody, všímání si změn.

Rozvíjení kladného vztahu k přírodě.

Sbírání podzimních plodin, jejich využití, rozlišování , připravování pokrmů, ochutnávání.

Sběr kaštanů pro jeleny z KRNAPu.

Seznámení s živou přírodou na podzim.

Prohlížení a hledání informací v knihách, encyklopediích a časopisech.

Pohybové hry.

Procházky po okolí , Obora Hvězda, Divoká Šárka, Libocký rybník.

Pobyť na zahradě.

Využití hudebních nástrojů.

Praktické využití zakoupených či námi zhotovených didaktických pomůcek.

Využití pracovních listů dle tématu.

Dodržování společenských pravidel při divadelním představení.

Hraní společenských her.

Návštěva domovů pro seniory - projekt „Babičko, dědečku, pojď si se mnou hrát“.

Aktivita v komunikačním kruhu: rozhovory, vyprávění, diskuze, zhodnocení činností, sebereflexe dětí.

Poslech četby na pokračování.

6.3 *Martin na bílém koni*

Klíčové slovo: Vcítění-empatie

Cíl: Cílem integrovaného bloku je snažit se pochopit potřeby a odlišnosti dětí se spec. vzdělávacími a výchovnými potřebami, potřeby seniorů, podpora mezigeneračních vztahů.

Navrhovaná nabídka činností:

Seznámení s pranostikami.

Seznámení s Legendou o sv. Martinovi.

Návštěva dětí v domovech pro seniory – společné tvoření, vánoční dílny .

Seznamování s historií Liboce.

Procházky po okolí , Obora Hvězda, Divoká Šárka, Libocký rybník.

Vánoční dílny, společné tvoření pro rodiče a přátele školy.

Prožij si chvíle s handicapem.

Výtvarné a pracovní činnosti dle tématu, prožitku.

Seznámení s novými básněmi, písněmi, opakování již naučených básní , písní.

Tanečky, pohybové hry.

Dvoufázový pobyt a pohyb dětí na zahradě.

Využití hudebních nástrojů, rytmizace.

Dodržování společenských pravidel při divadelním představení.

Prohlížení a hledání informací v knihách, encyklopediích a časopisech.

Pracovní listy.

Praktické využití zakoupených, či námi zhotovených didaktických pomůcek.

Poslech četby na pokračování.

6.4 Libocký adventní čas

Klíčové slovo: Rodina

Cíl:

Cílem integrovaného bloku je klidné prožití vánočního času, uvědomění si důležitosti společně strávených chvil, rodina , přátelé.

Navrhovaná nabídka činností:

Čertovská plavba na lodi.

Vánoční vystoupení dětí pro rodiče a přátele školy.

Poslech a zpěv vánočních písní a koled.

Výroba vánočních přání a dárečků pro své blízké.

Vánoční výzdoba MŠ.

Výtvarné činnosti směřující k vánoční tematice.

Pečení perníčků a vánočního cukroví, zdobení.

Divadelní představení v mateřské škole.

Slavnostní vánoční den, zpívání u stromečku, dárky, setkání u vánoční tabule s dětmi, zaměstnanci a pozvanými hosty.

Společné chvíle strávené u vánočního stromečku.

Společně stanovená pravidla u použití nových hraček.

Praktické využití zakoupených, či námi zhotovených didaktických pomůcek.

Poslech četby na pokračování.

6.5 Kouzla paní zimy

Klíčové slovo: Radost

Cíl:

Cílem integrovaného bloku je radostné setkání po vánočních prázdninách, sdílení zážitků z Vánoc. Využití zimního počasí k bezpečnému, radostnému pohybu na sněhu. Maximální rozvíjení zimních pohybových aktivit.

Navrhovaná nabídka činností:

Dle počasí – sáňkování , bobování, klouzání, hry se sněhem.

Dvoufázový pobyt a pohyb dětí na zahradě.

Experimenty: vlastnosti sněhu, obtisky, stopy, zapouštění barev.

Básničky, písničky na danou tematiku.

Poslech hudby dle výběru.

Poslech četby na pokračování.

Výtvarné a pracovní činnosti na dané téma.

Praktické využití zakoupených či námi zhotovených didaktických pomůcek, stavebnic.

Společenské hry.

Využití vybraných programů na PC, tabletech, dotykové obrazovce.

Divadelní představení v mateřské škole.

6.6 V zdravém těle, zdravý duch

Klíčové slovo: Pohyb

Cíl:

Cílem integrovaného bloku je vést děti ke správnému životnímu stylu (strava, pitný režim, pohyb, hygienické návyky). Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti. Cílem je také děti seznámit s lidským tělem, jeho částmi a jak o něj pečovat. Seznámení dětí s částmi lidského těla a jeho funkcemi.

Navrhovaná nabídka činností:

Prohlížení encyklopedií o lidském těle, skládání kostry, puzzlí.

Výtvarné a pracovní činnosti na dané téma.

Cviky na uvolnění těla, jóga, neurovývojová terapie.

Chůze po balanční dráze, pocitovém chodníčku.

Využití, zapojení, uvědomování si významu všech smyslů.

Básničky a písničky na dané téma.

Seznámení dětí s pyramidou výživy.

Akce : Medvídkova nemocnice, Nechci kazy, Dr. Očko, Záchranáři.

Pracovní list dle tématu.

Divadelní představení ve školce.

Hudebně pohybové hry s doprovodem, tanec.

Využití dalších didaktických pomůcek.

Využití vybraných programů na PC , tabletech, dotykové obrazovce.

Aktivity v komunikačním kruhu: rozhovory, vyprávění, diskuze, zhodnocení činností, sebereflexe dětí.

6.7 Libocká příroda se probouzí

Klíčové slovo: Život

Cíl: Cílem integrovaného bloku je snažit se pochopit změny v přírodě ve spojitosti s příchodem jarního období, nový život. Vést děti k potřebné péči o přírodu.

Navrhovaná nabídka činností:

Jarní úklid zahrady.

Sběr odpadků ve volné přírodě.

Setí semínek, sázení sazenic a následná péče o ně, rychlení větvíček forsytie, vrby apod.

Příprava záhonků na zahradě.

Pozorování rostlin a drobného hmyzu pod lupou, práce s kapesními encyklopediemi (porovnávání a správné pojmenovávání).

Vývoj motýlů a následná péče o ně.

Zhotovení herbáře.

Prohlížení knížek, časopisů a encyklopedií.

Básničky a písničky na dané téma.

Hudebně pohybové hry s doprovodem, tanec.

Klidové činnosti při relaxační hudbě.

Využití dalších didaktických pomůcek.

Výtvarné a pracovní činnosti na dané téma.

Pracovní list dle tématu.

Společenské hry.

Divadelní představení ve školce.

Využití vybraných programů na tabletech.

Aktivity v komunikačním kruhu: rozhovory, vyprávění, diskuze, zhodnocení činností, sebereflexe dětí.

6.8 Hody, hody doprovody

Klíčové slovo: Tradice

Cíl: Cílem integrovaného bloku je seznámení dětí s lidovou kulturou, tradicemi a zvyky v období Velikonoc. Prožívání, sdílení společných zážitků s rodiči, přáteli školy a seniory.

Navrhovaná nabídka činností:

Aktivity v komunikačním kruhu: rozhovory, vyprávění, diskuze, zhodnocení činností, sebereflexe dětí.

Básničky a písničky na dané téma.

Lidové tance na dané téma.

Chvilky s hudebními nástroji.

Návštěvy domů pro seniory, společné tvoření, velikonoční dílny.

Velikonoční dílny pro rodiče, přátele školy.

Výtvarné a pracovní činnosti na dané téma.

Zdobení perníčků, malování kraslic, pečení tradičních pochoutek.

Využití didaktických pomůcek, stavebnic.

Nácvik velikonočních básniček, říkadel, písniček dle tématu.

Využití dalších didaktických pomůcek.

Pracovní list dle tématu.

Společenské hry.

Využití vybraných programů na PC , tabletech, dotykové obrazovce.

Poslech četby na pokračování.

Slavnostní velikonoční den, setkání u velikonoční tabule s dětmi, zaměstnanci a pozvanými hosty.

6.9 Hurá na kola

Klíčové slovo: Bezpečnost

Cíl: Cílem integrovaného bloku je prohlubování vědomostí dětí s pravidly bezpečného silničního provozu (BESIP) .

Navrhovaná nabídka činností:

Maximální využití dopravního hřiště na zahradě mateřské školy.

Rozvoj pohybových dovedností dětí.

Práce s didaktickým materiálem, konstruktivní stavby.

Komunikační kruh v mateřidouškové, bylinkové sedačce, nebo ve třídě.

Prohlížení knížek, atlasů, encyklopedií na dané téma.

Společenské hry.

Výtvarné a pracovní činnosti na dané téma.

Nácvik písní, básniček, říkadel na dané téma.

Další pohybové aktivity na zahradě.

Pracovní listy na dané téma.

Poslech četby na pokračování.

Využití vybraných programů na PC , tabletech, dotykové obrazovce.

6.10 Čáry máry ententyky pojedeme na prázdniny

Klíčové slovo: Poznávání

Cíl: Prohlubování vědomostí o odlišnostech různých národů a jejich kultur. Uvědomění si citového pouta k druhému.

Navrhovaná nabídka činností:

Hledání v atlasu světa, encyklopediích, knížkách, časopisech.

Práce s mapou.

Práce s globusem.

Komunikační kruh : rozhovory, poznatky, zážitky.

Práce s pohledy, obrázky.

Výtvarné a pracovní činnosti dle daného tématu.

Poslech četby na pokračování.

Společná oslava Dne dětí.

Příprava oslav.

Slavnostní den předškoláků: Imatrikulace dětí, setkání u slavnostní tabule s dětmi, zaměstnanci a pozvanými hosty, vyřazování předškoláků z MŠ, zahradní slavnost.

7 Průběžné projekty, činnosti, které prolínají celým pobytem v mateřské škole.

K lepšímu pochopení pro děti jsou vytvořeny piktogramy.

Projekty a činnosti se plní se po celý rok.

7.1 Podpora zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

1. Naučit děti chápat zdravý životní styl (co je zdraví prospěšné, co není).
2. Seznámit děti se základními hygienickými návyky.
3. Podpora přirozeného pohybu dětí a relaxace (pobyt na zahradě).
4. Podpora správného držení těla, koordinace pohybu, uvědomění si svého těla (Libočanka).
5. Návuk správného dýchání (flétna).
6. Umět rozlišit vhodné oblečení dle počasí, prostředí a činností.
7. Participovat na výchově a vzdělávání s rodiči.
8. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
9. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
10. Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.
11. Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
12. Seznámit děti se základy enviromentální výchovy – odpovědnému chování vůči přírodě, lidem i prostředí, ve kterém žijeme (třídění odpadu, sběr použitých elektrobaterií, elektrospotřebičů), péče o zahradu v různých ročních obdobích, bylinková spirála, mateřidoušková sedačka, levandulová vyhlídka, záhonky a následná péče o tyto zóny.
13. Spolupráce s Gengel o.p.s., což je nezisková nevládní organizace, která usiluje o uchování starých, krajových, rodinných a podobných odrůd jako našeho společného kulturního dědictví.
14. Uvědomění si, že svým správným přístupem můžeme pomoci např. charitativně ekologický sběr oblečení (KLOKTEX).

7.2 Externí a interní podpora zdravého životního stylu.

1. EXTERNÍ PODPORA

- činnosti a aktivity nad rámec standardního chodu naší MŠ

Přednášky, program pro děti a rodiče, vyšetření

1. Dr.Očko – vyšetření očí pro děti do 12ti let.
2. Medvídkova nemocnice – program na podporu odbourávání strachu z lékařů, lékařských zákroků.
3. Nechci kazy - Zdravé zoubky
4. Program „Záchranáři“

b) Placené kroužky, kurzy

1. Keramika
2. Libočanka
3. Flétna
4. Jóga
5. Plavání
6. Hravé lyžování – týdenní kurz lyžování pro děti
7. Angličtina

c) Enviromentální oblast

Zapojení rodičů:

1. Sběr dešťové vody do barelů
2. Péče o zahradu, bylinkovou zahrádku
3. Gengel, pěstování geneticky neupravovaných rostlin
4. Třídění odpadu
5. Sběr elektrospotřebičů
6. Zapojení do programu „Skutečně zdravá školka“

2. INTERNÍ PODPORA

- činnosti, aktivity vyplývající ze standardního chodu naší MŠ

- interní podpora je zabezpečování pedagogickou a nepedagogickou činností

a) Pedagogická činnost:

1. Základní hygienické návyky.
2. Péče o chrup.
3. Pohybové chvílky.
4. Relaxace, odpočívání – podle potřeby dětí, po dohodě s rodiči.
5. Relaxační chodník.
6. Enviromentální výchova – zapojení do programu „Skutečně zdravá školka“, které musí splňovat přísná kritéria šetřivá k přírodě (např.: používání ekologických prostředků, kompostování odpadu, třídění odpadu, údržba zahrady, péče o bylinkovou spirálu, zařazení do programu Gengel, pěstování geneticky neupravovaných rostlin, sběr dešťové vody.).
7. Škola v přírodě se sportovním zaměřením.
8. Cvičení – v rámci projektu zdravé nohy.
9. Každodenní pobyt venku - řídí se dle rozptylových podmínek, denní sledování www.chmu.cz , realizovaný na zahradě MŠ či formou procházky v okolí MŠ, po celý rok chodíme 2x denně.
  - Dopolední pobyt venku, za každého počasí, na základě vhodného ovzduší, zahrada nebo mimo areál mateřské školy
  - Odpolední pobyt venku probíhá pouze na zahradě:
    - v sychravém počasí pouze řízené činnosti, které jsou vedené pedagogem;
    - v období horka: osvěžování sprchou, pítko, mazání krémem s faktorem.

Zahrada

Zahrada je rozdělena do zón (*nákres viz. příloha č. 7 – zóny zahrady*):

- Relaxační, klidová zóna: vrba, šeřík, umístění kamenů, přírodního nábytku, místo na odpočinek, relaxaci
- Vzdělávací zóna: Dopravní hřiště, stolky
- Sportovní zóna: Dopravní hřiště, multifunkční hřiště, trampolína, líska
- Herní zóna – pískoviště, houpačky, průlezka

b) Nepedagogická činnost

1. Denní zapínání horského sluníčka, využíváme jako prevenci proti nemocem.
2. Používání jednorázových papírových kapesníků, ručníků.
3. Dezinfekce vhodná pro alergiky, přidává se do mýdla v období zvýšené nemocnosti dětí, do vody na stírání, vytírání.
4. Stravování, vyvážená strava dle spotřebního koše
  - Minimální solení a slazení.
  - Slazení medem, třtinovým cukrem, stévií.
  - Používání BIO hovězího masa.
  - Pitný režim, po celý den s možností výběru, neomezený přístup k pití, na zahradě je k dispozici pítka, využití zázvoru v podzimním a zimním období.
  - Používání potravin bez škodlivých emulgátorů.
  - Uzeniny nejsou zařazovány do jídelníčku, mimořádně kvalitní šunka.
  - Možnost bezlepkové stravy či jiných diet.
  - Zdravá odměna – výroba křížal.
  - Využití bylinek z bylinkové spirály.

7.3 BESIP

Celoroční projekt, který slouží k získání správných návyků, vědomostí a zkušeností z oblasti dopravní výchovy.

Bezpečnost silničního provozu je projektem naší mateřské školy, ve kterém se děti výchovně vzdělávacím procesem seznamují, učí a prakticky mají možnost procvičovat dodržování pravidel silničního provozu – dopravní hřiště na zahradě.

Velmi důležité je přirozenou, hravou formou dětem vštěpovat ukázněnost, vztah ke zdraví, opatrnost k ostatním, ale i k sobě samém.

Možnosti vzdělávacího procesu:

7.3.1 Interní podpora

Pohybové hry, relaxační hry, didaktické pomůcky, stavebnice ,stavby – silnice, dopravní koberce, autíčka, dopravní prostředky, společenské hry, výtvarné a pracovní činnosti, hledání v encyklopediích, knihách.

7.3.2 Externí

Pobyt na zahradě, využívání dopravního hřiště, procházky po blízkém okolí, akce mimo areál mateřské školy – plavání, návštěva divadla, návštěvy Domovů pro seniory.

7.3.2.1 Dopravní_hřiště

Slouží k aktivnímu, praktickému, ale i teoretickému seznámení s pravidly, zákonitostmi silničního provozu. Značky v životní velikosti slouží k lepšímu dodržování pravidel silničního provozu, uvědomování si správné řešení dopravních situací.

Pravidla na dopravním hřišti :

Dítě musí mít:

1. Seřízenou podepsanou helmu.
2. Dopravní prostředek (po dohodě možno zapůjčit).
3. Dopravní prostředky děti zaparkují u domečku do stojanu, či opřou o zídku.
4. V areálu mateřské školy se jezdí pouze na dopravním hřišti.

Zabezpečení provozu na dopravním hřišti zabezpečují minimálně 3 učitelky:

1. Učitelka je u výjezdu na dopravní hřiště.
2. Učitelka je u značky – jednosměrná ulice a přikázaný směr jízdy vpravo.
3. Učitelka pod kopcem, tak aby viděla na zatačku s plnou čárou.

Všechny učitelky kontrolují dodržování pravidel silničního provozu .

(jezdec x chodec)

Dopravní hřiště je možné využívat i po vyzvednutí dítěte ze školky, ale rodiče (dospělý doprovod dítěte) přebírá zodpovědnost za bezpečnost dítěte a dodržování předchozích pravidel.

Dopravní hřiště je vhodné pro jízdu na kolech, odstrkovadlech, koloběžkách.

7.3.2.2 Procházky po blízkém okolí

Mimo areál MŠ musí být vždy minimálně 2 pedagogové – jeden vepředu, jeden vzadu.

1. Každé dítě má bezpečnostní a reflexní vestu.

2. Pedagog musí mít terčík.
3. Chůze ve dvojicích.
4. Řazení dvojic vpravo.
5. Sledování dopravních situací a dopravních značek.

7.4 Využití ICT v MŠ

Počítačový projektor, tablety, dotyková interaktivní obrazovka.

Počítačové programy používáme jako jednu z dalších pomůcek při výchově a vzdělávání dětí.

Důležité je respektovat věk dítěte, volit programy krátkodobé, přiměřené věku a dodržovat krátkou dobu práce u počítače, tabletů a dotykové interaktivní obrazovky.

Děti mají volný přístup k ICT , ale musí dodržovat jasná pravidla:

Počítač:

1. Dítě si zahraje 1 hru – př. pexeso a střídá ho jiné dítě.
2. Děti se nestrkají – respektování druhého.
3. Děti nesahají na obrazovku, manipulují jen s myší.

Nabídka CD – příloha – seznam literatury a CD

Dotyková obrazovka:

1. Dítě si zahraje 1 hru
2. Děti se nestrkají, mohou hrát 2 děti
3. Pracují v daném programu (samy si nepřepínají)

8 Péče o děti v naší MŠ

8.1 Adaptace dětí

Děti s rodiči mají možnost i před nástupem do MŠ navštěvovat naši školní zahradu a hrát si na ní, účastnit se akcí školy, které pořádá naše MŠ, zároveň chodit do kroužku pro rodiče a děti, které ještě nechodí do MŠ, každý čtvrtek „Pojďte mezi nás“.

Po nástupu do MŠ má možnost rodič být s dítětem a zapojit se spolu s ním do našich činností. Kdykoliv rodič může přijít navštívit dítě v MŠ po dohodě s učitelkami, účastnit se akcí, které pořádáme pro děti.

8.2 Neuro-vývojová stimulace ve školní praxi - Pohybem se učíme®

Obecné info

Základ Neuro-vývojové stimulace (NVS) ve školní praxi tvoří Neuro-vývojová terapie. Testy i cviky vychází z psychomotorického vývoje dítěte a jsou přizpůsobeny tak, aby mohly být dobře používány i pro větší skupiny dětí. S Neuro-vývojovou stimulací mohou pracovat odborníci, jako jsou logopedi, psychologové, pedagogové a speciální pedagogové poté, co úspěšně absolvují úvodní teoretický kurz a pokračovací praktický kurz Neuro-vývojové stimulace u Institutu neuro-vývojové terapie a stimulace.

Program je rozdělen do 30 týdnů, ale samozřejmě je možné podle potřeby cviky cvičit déle. Cviky se dělají každý školní den, přibližně 5-10 minut (například před začátkem učení). Program NVS je použitelný pro celé třídy, nejen pro děti se zjevnými problémy učení.

Cviky jsou různé, od jednoduchého zvedání hlavy až po lezení a používání všech částí těla najednou. Cviky se dělají plynulým a kontrolovaným způsobem. Cviky často napodobují pohybové vzorce 6. - 9. měsíčního dítěte, které jsou základem pro všechny další cílené pohyby, jako jsou například pohyby jemné motoriky. Hodně cviků se provádí vleže na zemi, což pomáhá při rozvoji správného držení hlavy a těla, protože to je základ pro správné držení těla v pozdějším věku. Zlepšujeme schopnost používání a rozlišování levé a pravé strany těla, stejně tak i horní a dolní části těla (což je základní předpoklad pro správnou koordinaci).

Mezi nejdůležitější principy NVS patří to, že u dětí nejdříve začínáme rozvíjet rovnováhu a kombinujeme inhibici primárních reflexů se zlepšením sensorické integrace, a až později přidáváme další dovednosti. Dalším důležitým principem je to, že NVS využívá přirozený kraniokaudální směr vývoje, to znamená směr od hlavy dolů. Bez toho, abychom správně drželi hlavu, se správně nevyvinou ani další pohybové stereotypy.

Symptomy

Je mnoho možných symptomů přetrvávajících primárních reflexů. Každý primární a přechodný reflex ovlivňuje něco jiného. Navíc, pokud jeden reflex přetrvává, vadí i ostatním primárním a přechodným reflexům. To znamená, že primární reflex, který je v nás nejsilněji

přítomen, vyvolá nejsilnější problémy, ale symptomy mohou působit i ostatní přetrvávající primární a přechodné reflexy, i když v menší míře.

Možné symptomy přetrvávajících primárních reflexů:

- pozdě mluví (po 18 měsících),
  - pomočování i po dovršení 5 let věku,
  - cucá palec až do 5 let nebo déle,
  - problém naučit se oblékat (knoflíčky, tkaničky apod.),
  - problém naučit se jezdit na kole,
  - nemoc z pohybu (kinetóza): bolesti hlavy nebo zvracení při cestování autem, lodí nebo letadlem,
  - strach z výšky, problémy s rovnováhou,
  - nedokáže sedět v klidu (až do věku 11-12 let),
  - problém naučit se číst a/nebo psát,
  - špatná koordinace oko-ruka, špatná vizuální percepce,
  - píše s nataženou rukou nebo křečovitým držením tužky,
  - píše s tváří opřenou o desku stolu nebo si podpírá hlavu rukou,
  - často sedí na patách nebo na jedné skrčené noze,
  - zakrývá si jedno oko rukou,
  - při psaní si podpírá hlavu rukou,
- b- i-lateralita nad 8 let věku,
- problémy s koordinací při tělesných cvičeních (např. u kotoulů, stojí na rukou, šplhu na laně aj.),
  - problémy naučit se hodiny (analogové),
  - problémy naučit se plavat,
  - problémy řeči a artikulace,
  - časté problémy ORL,

- začarovaný kruh hyperaktivity a únavy,
- hypotonus nebo hypertonus svalů, problémy s držáním těla,
- přecitlivělost na světlo a nebo na zvuky,
- extrémní psychická labilita, lekavost,
- alergie, nepřiměřená reakce na léky.

Přehled cvičení dle týdnů – ukázka 1. – 10. týden:

1. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy a koncentrace, zklidňuje dech.

Cvik na inhibici Moorova reflexu a zlepšení rovnováhy.

Pomáhá inhibovat TLR, posílí vzpřimovací reakce.

Břišní dýchání s plyšákem na břicho pomáhá plně využít kapacitu plic, zklidňuje a uvolňuje napětí v těle.

2. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy a koncentrace, zklidňuje dech.

Pomáhá inhibovat TLR, posílí vzpřimovací reakce.

Cvik na inhibici Moorova reflexu a zlepšení rovnováhy.

Břišní dýchání s plyšákem na břicho pomáhá plně využít kapacitu plic, zklidňuje a uvolňuje napětí v těle.

3. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy a koncentrace, zklidňuje dech.

Cvik na inhibici Moorova reflexu a zlepšení rovnováhy.

Pomáhá inhibovat TLR, posílí vzpřimovací reakce.

Při stresu se stáhnou lýtkové svaly. Tento cvik pomáhá uvolnit tyto svaly a tím i snížit stres. I hyperaktivním dětem tento cvik často velice pomáhá se zklidnit.

4. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy a koncentrace, zklidňuje dech.

Inhibuje Moorův reflex, TLR a pomáhá zlepšit rovnováhu. Výborný cvik i na břišní svaly a hluboký stabilizační systém.

Pomáhá inhibovat TLR, posílí vzpřimovací reakce.

Při stresu se stáhnou lýtkové svaly. Tento cvik pomáhá uvolnit tyto svaly a tím i snížit stres. I hyperaktivním dětem tento cvik často velice pomáhá se zklidnit.

5. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy, zlepšení koncentrace a bodymap.

Inhibuje Moorův reflex, TLR a pomáhá zlepšit rovnováhu. Výborný cvik i na břišní svaly a hluboký stabilizační systém.

Pomáhá inhibovat TLR, posílí vzpřimovací reakce.

Při stresu se stáhnou lýtkové svaly. Tento cvik pomáhá uvolnit tyto svaly a tím i snížit stres. I hyperaktivním dětem tento cvik často velice pomáhá se zklidnit.

6. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy, zlepšení koncentrace a bodymap.

Inhibuje Moorův reflex, posiluje břišní svaly a hluboký stabilizační systém.

Inhibuje TLR, posílí vzpřimovací reakce a bodymap.

Šíjové svaly mají vliv na proprioreceptory uší. Když se uvolní šíjové svalstvo,lepší se i sluch. Pomáhá zklidnit a uvolnit se. Dále má vliv na ATŠR.

7. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy, zlepšení koncentrace a bodymap.

Inhibuje Moorův reflex, posiluje břišní svaly a hluboký stabilizační systém.

Inhibuje TLR, posílí vzpřimovací reakce a bodymap.

Šíjové svaly mají vliv na proprioreceptory uší. Když se uvolní šíjové svalstvo,lepší se i sluch. Pomáhá zklidnit a uvolnit se. Dále má vliv na ATŠR.

8. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy a koordinace.

Inhibuje ATŠR, uvolňuje rameno, loket a zápěstí a zlepšuje jemnou motoriku.

Inhibuje TLR přes Landau reflex.

Cvik pomáhá uvolnit krční páteř a zlepšuje schopnost překročit pomyslnou střední čáru těla.

9. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy.

Inhibuje ATŠR, uvolňuje rameno, loket a zápěstí a zlepšuje jemnou motoriku.

Inhibuje TLR přes Landau reflex.

Cvik pomáhá uvolnit krční páteř a zlepšuje schopnost překročit pomyslnou střední čáru těla.

10. týden

Základní charakteristika cviků:

Cvik na zlepšení rovnováhy.

Cvik na inhibici ATŠR a zlepšení koordinace ruka – oko.

Inhibuje TLR přes Landau reflex.

Pomáhá zklidnit se a zlepšit soustředění.

Neurovývojová stimulace - rychlý přehled cviků:

1. týden	Mlýn, sluníčko, štěně, houpání na vlnách
2. týden	Mlýn, sluníčko, štěně, houpání na vlnách
3. týden	Mlýn s hlavou v předklonu, sluníčko, štěně, pumpa
4. týden	Mlýn s hlavou v předklonu, kytky, zvědavé štěně, pumpa

5. týden	Provazochodec, kytka, zvědavé štěně, pumpa
6. týden	Provazochodec, kytka ve větru, nepokojné štěně, sova
7. týden	Provazochodec se zavřenýma očima, kytka ve větru, nepokojné štěně, sova
8. týden	Skákání na jedné noze, bagr, letadlo, zvonek
9. týden	Stoj na jedné noze, bagr, letadlo, zvonek
10. týden	Stoj na jedné noze, loutka, letadlo, ohřívač mysli
11. týden	Váha, loutka, letadlo, ohřívač mysli
12. týden	Váha, loutka, lachtan, parní válec
13. týden	Váha, loutka křížem, lachtan, parní válec
14. týden	Podřep jednonož, loutka křížem, lachtan, parní válec
15. týden	Podřep jednonož, loutka křížem plus otázky, lachtan do šikmého sedu, parní válec
16. týden	Podřep pokrčmo, křížové pohyby, lachtan do šikmého sedu s pokyny, kočičí uši
17. týden	Podřep pokrčmo, křížové pohyby, lachtan do šikmého sedu s pokyny, kočičí uši
18. týden	Zrcadlo, křížové pohyby, lachtan do sedu plus kyvadlo, soví oči
19. týden	Zrcadlo, válení sudů, kyvadlo, soví oči
20. týden	Zrcadlo, válení sudů, kyvadlo, sloní uši
21. týden	Joga strom, válení sudů, lodičky, sloní uši
22. týden	Joga strom, krokodýl, lodičky a opakování kyvadlo, sloní uši
23. týden	Joga strom, krokodýl, lodičky, obrovské zívnutí
24. týden	Holubička, voják, kočka, obrovské zívnutí
25. týden	Holubička, voják, kočka, obrovské zívnutí
26. týden	Holubička, lezení – 3 bodové, zvědavá kočka, odpočívající tygr
27. týden	Tanečnice, lezení – 3 bodové, zvědavá kočka, odpočívající tygr
28. týden	Tanečnice, lezení, zvědavá kočka, odpočívající tygr
29. týden	Tanečnice, lezení, zvědavá kočka, hod' to – chyt' to
30. týden	Tanečnice, zvědavá kočka, tleskáme!, hod' to – chyt' to

8.3 Předškolní děti

Všechny předškolní děti jsou zařazeny do přípravného intenzivního programu (dále PIP).

8.3.1 PIP (přípravný intenzivní program)

Autorem tohoto programu je **PaeDr. Housarová**. PIP se skládá z 80 lekcí, lekce trvá cca 30 minut. Maximální počet dětí ve skupině je 10 dětí. Provádět ho může jen proškolený pedagogický personál.

Cílem programu je rozvoj potřebných znalostí a dovedností dětí, a tím usnadnění vstup do základní školy. Program se také zaměřuje na celkové zlepšení koncentrace pozornosti dítěte a na pomalý nástup pravidelné domácí přípravy, která se vyžaduje od počátku první třídy.

Dítě se v naší MŠ připravuje na svou novou roli – žáka základní školy. Děti si intenzivně po dobu 16 ti týdnů, každý den, trénují ty dovednosti, které potřebují pro osvojení čtení, psaní, počítání, práci ve skupině a práci s chybou.

Důležité jsou přátelské vztahy, vzájemná důvěra, pochopení, pochvala a pohlazení, které jsou pro dítě nejlepším předpokladem pro zvládnutí tohoto kroku.

Na závěr jsou veškeré materiály včetně vstupní a výstupní diagnostiky předávány rodičům dětí. Financování PIPu je zdarma, hradí se pouze pracovní materiály – dle možností MŠ.

PIP je podrobně rozpracován v *příloze č. 20 – PIP Přípravný intenzivní program*.

8.4 Individuální vzdělávání dítěte

(výňatek ze školního řádu)

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy.

Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 4).

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte (§ 34b odst. 2)

Ředitel mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno (§ 34b odst. 3).

Ředitel mateřské školy dohodne se zákonným zástupcem dítěte:

- a) Způsob ověření (přezkoušení dítěte v mateřské škole)
- b) Termíny ověření, včetně náhradních termínů: 10.11.2017 od 8 hodin, náhradní termín 24.11.2017 od 8 hodin. Rodič musí být seznámen nejpozději 10.10.2017 a to emailem.

Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření (§ 34b odst. 3).

Ukončení individuálního vzdělávání dítěte:

Ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu (§ 34b odst. 4).

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání (§ 34b odst. 7).

8.4.1 Metody a organizace přezkoušení dítěte

Metody: Pozorování , při kterém učitelka bude zapisovat své poznatky do dotazníku – diagnostiky (viz. příloha) své postřehy.

Zadávání úkolů při hře dle dotazníku- diagnostiky, kresba postavy.

Portfolio dítěte: Součástí bude vyplněný dotazník, kresba postavy, postřehy, doporučení, podpis rodičů.

8.5 Péče o děti s odkladem školní docházky (dále jen OŠD)

Spolupráce se školní psycholožkou, speciálním pedagogem naší MŠ, dalšími odborníky a rodiči. Využití specializovaných programů HYPO, MAXÍK a další.

Tvorba individuálních plánů.

Zapojení do PIP.

8.5.1 Spolupráce se školní psycholožkou

Školní psycholožka pravidelně navštěvuje MŠ jedenkrát do měsíce na celé dopoledne.

Dětem je zpracováván individuální plán na základě podkladů školní psycholožky, či pracovníků SPC.

Po doporučení školní psycholožky, SPC a rodiči jsou některé děti zařazené do speciální třídy s nižším počtem dětí.

Po dohodě se školní psycholožkou a rodiči je možné navštěvovat speciálního pedagoga, který pracuje v naší mateřské škole a využívá program pro předškolní děti: Maxík, Kuprev a další.

Je potřeba velmi úzce spolupracovat s rodiči, od kterých musí být písemný souhlas o činnosti školního psychologa na škole.

8.5.2 Maxík

Individuální stimulační program pro děti před vstupem do ZŠ, zaměřený zejména na rozvoj grafomotoriky a psychomotorické koordinace.

8.5.3 Kuprev

Individuální preventivní program pro děti od 4 let, posilující orientaci dítěte v okolním světě.

8.5.4 HYPO (autor Doc. Michalová) – individuální program pro dítě.

HYPO - *hlavním cílem* je prevence školní neúspěšnosti rozvoj dovedností potřebných ke zvládnutí nároků, které jsou na děti v prvních ročnících kladeny.

komu je určen – HY – hyperaktivní, hypoaktivní děti.

PO – dětem s poruchou pozornosti.

Jedná se zejména o děti s diagnózou ADHD, ADD.

Program je koncipován tak, že se dá přizpůsobit potřebám každého konkrétního dítěte, s drobnými úpravami se dá použít u dítěte s lehkou mentální retardací, preventivně k procvičování dílčích dovedností u dětí bez postižení.

Je potřeba intenzivní zapojení rodičů.

9 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními (výňatek ze školního řádu)

9.1 Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitel mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného

zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitel mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy. Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitel školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

9.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitel školy určí učitele odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.), v naší mateřské škole je ustanoven koordinátor inkluze. Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce. ŠPZ vydá zprávu a doporučení, které doručí zákonnému zástupci a doporučení i mateřské škole.

Ředitel školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jedenkrát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Základní postupy před a při poskytování podpůrných opatření II. – V. stupně, stejně tak i ukončení jejich poskytování, jsou uvedeny ve školském zákoně a ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. v platném znění a nelze se od nich odklonit.

Důležitá je tvorba týmu, která participuje na výchově a vzdělávání dítěte. Tým tvoří učitelé, rodiče, SPC, PPP a další odborná pracoviště.

Děti jsou zařazovány do speciální třídy s menším počtem dětí, na základě odborného vyšetření, ale také do běžné třídy MŠ – záleží na druhu postižení a dítěti.

Cílem tohoto týmu je vytvořit individuální plán pro dítě, zajistit podmínky pro jeho naplnění a zajistit vhodné kompenzační pomůcky (například piktogramy jako alternativní komunikaci). Vytvářet na základě společných závěrů individuální plán dítěte s postižením, který vyhoví vzdělávacím potřebám dítěte, fyzickým, psychickým možnostem i sociální situaci. Přistupovat citlivě, přiměřeně, vědět, že dítě má jiné osobnostní předpoklady, je v obtížnější situaci, má větší problémy s osamostatňováním, hůře se prosazuje.

9.3 Děti s ADHD s hyperaktivitou nebo hypoaktivitou.

Obecné pokyny pro pedagogy a rodiče:

1. Učitel by měl dát spojení na školní psycholožku.
2. Dítě by nemělo sedět přímo u okna, aby nebylo vyrušováno vnějšími vlivy. Na stole má mít pouze to s čím bude pracovat.
3. Kontakt s učitelem by měl být co nejpřímější.
4. Učitel by měl znát způsob jak dítě uklidnit (změna činnosti, pohlazení...).
5. Neokřikovat, neustále nekárat.
6. Důležitá je tolerance a naděje, že se dítělepší.
7. Nevykládat si nekázeň jako naschvál.
8. Podchytit jakoukoliv snahu a úspěch – pochválit.
9. Přijmout dítě jaké je.
10. Dítě potřebuje pohyb.
11. Nikdy nepodceňovat, dítě má tendenci ztotožňovat se s tím, za co ho okolí pokládá.

9.4 Děti s vadami řeči, logopedie

Motto: „To co čím se liší člověk od zvířat, jest rozum a řeč. To prvé má pro vlastní potřebu, to druhé pro bližní, proto má o oboje stejně pečovati, aby měl jak mysl, tak z mysli pocházející hnutí údů, tedy i jazyk co nejvybroušenější.“

Jan Ámos Komenský, Informatorium školy mateřské

Naše škola úzce spolupracuje s klinickou logopedkou, která cca 4x za rok navštíví naši MŠ, provede depistáž. Na základě vyšetření informujeme rodiče o možnosti zařadit dítě do

logopedické péče naší klinické logopedky a následné možnosti procvičování u nás v mateřské škole.

Rodiče samozřejmě si mohou vybrat i jiného logopeda a nosit materiály k procvičování řeči naší logopedické asistentce.

Logopedické asistentky individuálně pracují s dětmi ve třídě, 1x za 14 dní v odpoledních hodinách probíhá individuální logopedie i s rodiči.

Logopedie

Základní jazyková schémata.

Základní slovní zásoba.

Přesná artikulace.

Schopnost komunikovat bez zábran a pohotově.

Všechny tyto schopnosti se zakládají už v předškolním věku. Po sedmém roce zdokonalujeme a doplňujeme stavbu, která je v základních rysech hotova.

„Desatero na cestu“ (podle Dany Kutálkové)

1. Dostatek přiměřených podnětů.
2. Respektování věku dítěte.
3. Respektování dosaženého stupně vývoje řeči.
4. Respektování zájmů.
5. Chválit.
6. Trpělivost.
7. Výběr podnětů.
8. – 9. Rozvoj smyslové a pohybové obratnosti.
10. Dialog předpokládá dva lidi.

Dvanáct metod na úspěch:

1. Realita
2. Hra
3. Práce
4. Obrázky a knížky
5. Pohádky, příběhy
6. Říkadla, básničky
7. Písničky

8. Kresba
9. Mluvní vzor a komunikace
10. Divadlo
11. Využití masmédií
12. Nácvik

9.4.1 Logopedická činnost

Je prováděna na základě doporučení klinické logopedky a souhlasu rodičů. Logopedické asistentky pracují podle úkolů klinické logopedky skupinově, individuálně. Velmi důležitá je úzká spolupráce s rodiči.

Formy logopedické práce: Individuální práce
Skupinová práce

9.4.1.1 Individuální práce

Vyvozování hlásek.

Pochopení obsahu řeči.

Komunikace pomocí piktogramů.

Zhotovení logopedických deníků, které se předávají rodičům, funguje jako denní komunikační kanál mezi dítětem, rodičem a učitelem.

A další podle individuálních potřeb dítěte.

9.4.1.2 Skupinová práce

Artikulační cvičení, gymnastika mluvidel, rozvoj fonemického sluchu např. zvuky zvířátek doprovázené pohybem, foukání od brčka – bubliny, skvrny, pití z brčka, „pitvoření se“, nácvik písní, básní, jazykolamů, vyvozování hlásek, poznávání znělost x neznělosti.

Dechová a fonační cvičení

Cílem dechových cvičení je prohloubení fyziologicky správného vdechu i výdechu při mluvení.

Dechové cvičení

- a) Základní rozcvičení.
- b) Cvičení bránice.
- c) Cvičení výdechového proudu.
- d) Kapacita dechu.

Gymnastika mluvidel

S dětmi lze cvičit stále po krátkých chvílích a kdekoliv.

Veškeré prohýbání mluvidel, zábavné soutěže:

foukání bublin

foukání do tuše

foukání míčku na cíl

Alternativní a augmentativní komunikace (dále jen AAK)

9.4.1.3 Augmentativní komunikace

Systemy, které podporují již existující komunikační možnosti dětí se spec. vzdělávacími potřebami, zvyšující kvalitu rozumění jejich řeči a usnadňují jim vyjadřování. Hrají důležitou roli v integraci dětí se spec. vzdělávacími potřebami, s komunikačními problémy. (Člověk, který nemluví, ale předpokládáme, že bude mluvit – po určitou dobu jsou použitelné metody alternativní.)

9.4.1.4 Alternativní komunikace

Systemy, které slouží jako náhrada řeči. Hrají důležitou roli při integraci dětí s postižením, které nemohou komunikovat v běžné řeči.

AAK – závisí na intelektu a je jen pro slyšící.

Uživatelé: DMO – člověk trpí dysartií (porucha řeči, malý svalový tonus).

Downův syndrom – opožděný vývoj řeči, je chuť k mluvení.

CNS – porucha – postižení po úrazech, nádorech, laryngotopii, mozkové příhody.

Vývojová dysfázie – velmi dobrá prognóza nápravy.

Děti s autismem – chybí zde chuť ke komunikaci.

AAK – nebrzdí vývoj řeči.

AAK – systém má za úkol vyrovnat možnost dorozumění stupni porozumění.

Komunikace Bez pomůcek

Komunikace gesty – znak do řeči – mimika, prstová abeceda, Makaton.

Komunikace s pomůckami

Piktogramy, fotografie, předměty.

Technické pomůcky

jednoduché spínačem s hlasovým výstupem různým ovládním – hlavou kolenem.

počítač – různé ovládání – kamerou pohybem hlavy.

Výroba vlastních pomůcek

10 Závěr

Školní program se snažíme vytvářet tak, aby byl v souladu s RVP, zároveň bylo vytvářeno klidné a lásky plné prostředí pro děti.

Tento dokument je živý a neustále se dotváří, odráží se v něm vzájemná spolupráce s rodiči, odbornými pracovišti, pedagogy, reaguje na měnící se situace v MŠ, vychází z každoročního hodnocení týmu .

Tým tvoří pedagogové, rodiče, externí pracovníci odborných pracovišť.

Tento dokument je přístupný rodičům na webových stránkách školy. Součástí dokumentu jsou přílohy. Přílohy jsou k nahlédnutí v ředitelně MŠ, tím respektujeme a chráníme autorská práva.

**Přejeme všem krásné a veselé prožívání školních roků
v naší mateřské škole.**

Bc. et. Bc. Dana Chroustovská, ředitelka MŠ
a kolektiv.

V Praze 1.9.2019